

Najmányi László

SPIONS

🔴 Tizenötödik rész

„Lépj ki a megunt kapcsolatból, tagadd meg a terhes kötelességet, mondd fel a veszteséggel járó üzletet, köpd le az eszmét, amiben nem hiszel, szegd meg az esküt, ami egy idegen agrémhez köt, hagyd abba a reménytelen háborút, az értelmetlen munkát, dolgozz az ellenségnek: Légy áruló.”

Hajas Tibor: *Az árulás* (1977)¹

„A SPIONS önmagát számolja föl, mert gyűlöli a környezetét. Senkihez nincs köze.

Nincs faja és nincs országa. Nemzetközi ellenség. Megcsalja barátait, kifosztja munkaadóját, megalázza szerelmeit. Meggyőződéses áruló, aki nem a haszonnért dolgozik. Motivációja inkább szexuális, mintsem egzisztenciális. Aktivitása kényszermunka és nem szublimáció. Offenzív, mert mazochizmusa nem elégíti ki.”

Anton Ello: *SPIONS Rock'n'Roll* (1977)

Akción

1976-tól kezdődően zuglóli lakásom² egyre inkább klubbá alakult. Itt forgattuk a G.G. MILLER & A.L. NEWMAN PRODUCTIONS alkotócsoport videó műveit.

A forgatásokat reggelig tartó beszélgetésekkel fejeztük be. Hetente többször is rendeztünk baráti összejöveteleket. A folyamatosan gyarapodó angol-amerikai lemezgyűjteménnyel rendelkező RÉSZ ISTVÁN festőművész jóvoltából ezeken a beszélgetéseken ismerkedtünk meg a legújabb nyugati előadókkal, trendekkel. A lemezeket valóban meghallgattuk. Amíg a zene szólt, a beszélgetés szünetelt. Nem hiszem, hogy hozzánk hasonló alapossággal elemezték popzenét abban az időben bárhol a világon. A lemezek lejátszása után egyenként hallgattuk meg, gyakran többször is az egyes számokat, újabb és újabb jelentésrétegeket fedezve fel. A lemezhallgató összejövetelek *Frank Zappa*, *Captain Beefheart* és a *Pink Floyd* albumaival kezdődtek, aztán *David Bowie*, *Iggy Pop*, a *Velvet Underground*, *Patti Smith*, *The Ramones*, végül a *Stranglers*, a *Clash*, a *Blondie*, az *Ultravox* és a *Sex Pistol*szal együtt a többi, akkor regnáló punkegyüttes került sorra. Rész István angol kapcsolatának köszönhetően az új lemezek megjelenésük után néhány héttel már a Gyarmat utcában módosították tudatunkat.

A számok szövegét a MOLNÁR GERGELY kódnevű kém fordította magyarra, elmagyarázva a rejtett utalásokat. A fordítást leginkább az nehezítette, hogy a legendákban, mondákban, mitológiai elemekben mérhetetlenül gazdag angolszász és ír kultúra, amelynek egyes, többé-kevésbé obskurus részleteire gyakran utaltak a szövegek, sőt, az előadók felvett nevei, színpadi személyisége is, gyakorlatilag ismeretlen volt abban az időben Magyarországon. Ezek a hagyományok – a nyugat-európai országokkal ellentétben – még most sem igazán ismertek itt. Részben hasonló okokból volt és ma is gyakran lehetetlen a szójátékok reprodukálása. Egy idő után én is elkezdtem a szövegeket fordítani, ami kezdetben rengeteg félreértéssel járt, hiszen a Molnár Gergely kódnevű kém óriási tudásanyagához képest alig ismertem az ír és angolszász mitológiát, az élő angol nyelv lényegét képező kifejezéseket, szólásokat, közmondásokat, a jelentéshordozó akcentusokat,³ és persze a rock-szlenget sem, amelyben sok szám szövege íródott. A szó szerinti fordítás vagy értelmetlenséghez vagy a szerző szándékával nem egyező

¹ *Pergő képek*, 3. szám, 2000

² Bp. XIV. Gyarmat u. 15/b, Fsz. 2.

³ A származási, szociológiai, neveltetési és egyéb információkat hordozó akcentusok használatának David Bowie a legnagyobb mestere a popkultúrában. Szövegei általában többszereplős dialógusok, egy-egy szövegen belül gyakran tucatnyi karakter polemizál.

a legkisebb darabját sem akartam elveszíteni. Nem akarok semmilyen szisztémába bekerülni.” Ezért volt különösen meglepő, amikor 1999-ben DAVID GALLOWAY műkritikus és egyetemi tanár tollából kétoldalas írást közölt festészetéről a tekintélyes amerikai ArtNews. Galloway szerint Barande varázsló, egy másik kritikus, ROMARIC SULGER BÜEL pedig alkímistaként emlegeti, amire elsősorban hosszas kísérletezéssel, bonyolult procedúrákkal elnyert színével ad okot. Ugyancsak 1999-ben meghívást kapott egy önálló kiállításra a zürichi Sotheby's-tól. „Amikor Guy Jennings, a Sotheby's alelnöke felajánlotta a zürichi kiállítás lehetőségét, azt azért fogadtam el, mert teljesen szabad kezet adott.” 2002-ben, ugyancsak Zürichben, a Kunsthalléban két művész társasága, PHILIPPE PARRENO és PIERRE HUYGHE meghívására részt vett az *Ann Lee: No Ghost Just a Shell* címmel rendezett, többek között az identitás kérdésével is foglalkozó csoportos tárlaton, majd 2008-ban következett egy újabb egyéni kiállítás, ezúttal a genfi kortárs múzeumban, a MAMCO-ban. Itt fedezte fel Barande művészetét ERIC CORNE képzőművész, több kollektív kiállítás, egyebek mellett a 2009-es nagyszerű braziliai *Un siècle d'Art en France* rendezője. Erre a kiállításra beválogatta Barande egyik munkáját, és ő lett a festő első párizsi kiállításának kurátora is. A küzdelmekkel teli, kemény munkával töltött évek üzleti sikerei odavezettek, hogy Barande fiatal korában meggazdagodott, és mire a művészpályára lépett, már biztos anyagi háttérrel rendelkezett. Ez teszi lehetővé teljes művészi függetlenségének és szabadságának megőrzését. „Tisztában vagyok vele, hogy a művészek zömének műveik eladásából kell megélnie, de van, akinél egy idő után a pénz irányítja a munkát. Én szerencsére nem szorulok arra, hogy eladjam a festményeimet, és nincs is szándékomban, mert nem arra rendeltettek, hogy mereven lógjanak akár egy szalon, akár egy múzeum falán. Mivel meg akarom őrizni efemer állapotukat, fontos, hogy változzon a környezetük, és akár véletlenszerűen is, de időnként más-más képekkel kerüljenek össze. Van ugyan egy diptichonom Hollandiában, a Van Abbemuseumban, ami 2003-ban néhány más művész munkájával együtt szerepelt az *About We* tárlaton. A múzeum akkor megvásárolta a kiállítás teljes anyagát, az enyémet pedig kölcsönbe adtam, mert úgy gondoltam, hogy társul szegődött a többi műhöz. Lehet, hogy egyszer majd visszakerem, hogy új társakhoz juttassam.” Henri Barande szakadatlan munkával igyekszik újratereketni elveszített otthonát: nem téglából építi, hanem alkotásaiból. Ebbe enged húsz egynéhány festményén keresztül betekinteni a Beaux-Arts de Paris kiállítótermeiben, de csak éppen annyira, mintha egy kulcslyukon át lenénk be hozzá.

jelentéshez vezetett. Fordításaimat a Molnár Gergely kódnevű kém korrigálta. Korrekcióiból és a hozzájuk fűzött magyarázatokból rengeteget tanultam, de így is évek teltek el, mire megbízhatóvá vált a szövegértésem. Az odavezető úton vált számomra nyilvánvalóvá, hogy az angol nyelvű szövegek döntő részét nem lehet súlyos értelemvesztés, dimenziócsökkenés nélkül magyarra fordítani. Valószínűleg erre jött rá Karinthy Frigyes is, amikor a *Micimackó* (angol eredetiben Winnie-the-Pooh) történetének lefordítása helyett teljesen új mesét írt, amely nagyszerű olvasmány, de alig van köze Alan Alexander Milne angol író eredeti művéhez. Hasonlóképpen például Ady Endre verseit sem lehet hitelesen idegen nyelvre fordítani, mert a különleges, „búvalbaszott” magyar világlátás, életérzés nem lefordítható.

Az 1970-es évek elején épült lakás falai papírvékonyak voltak, az építők többek között a hangszigetelést is kipróbálták belőlük. A szomszéd horkolása éjszakánként tisztán áthalatszott, mint ahogy a nálam szóló zenét, a beszélgetéseinket is tisztán halhatták a többi lakók. Kénytelen voltam az összejöveteleknek helyet adó szobát hangszigetelni. A szomszédal közös falat farostlemezek mögé ragasztott vastag újságpapír-rétegekkel és vattával bélelt műbőrrel borítottam be. Az ajtókat is vastagon kipárnáztam. Hangfalakat építettem, a Rész Istvántól kölcsön kapott és a Rákóczi úti méregdrága maszek hanglemezboltban vásárolt lemezeket magnószalagokra másoltam. Gondosan katalogizált magnószalag-gyűjteményem az 1970-es évek második felére már több száz darabra nőtt. 1976 végén a Molnár Gergely kódnevű kém is vásárolt egy használt magnetofont, egymás felvételeit másoltuk szenvedélyesen. Gyűjteményében olyan különlegességek bukkantak fel, amelyeket még a Budapest talán legnagyobb lemezgyűjteményével rendelkező Rész István sem ismert. A felvételek eredetét nem árulta el tulajdonosuk, csak mosolygott és témát váltott, amikor rákérdeztem.

Néhány hete arra kértem a SPIONS most HELMUT SPIEL! kódneven a kanadai Montrealban élő frontemberét, hogy egy rövid írásban foglalja össze az együttes történetét. Az írást narrációként akartam felhasználni a készülő *SPIONS Overture* (SPIONS Nyitány) című videóműben. Az angol nyelvű, *The Nutshell (A dióhéj)* című szövegben⁴ találtam ezeket a részleteteket: „De a SPIONS csábító maszkja mögött idegen kémek rejtöztek, akiket a CIA toborzott egy különleges operáció (kódnév: ‘Siegfried gyűrűje’) végrehajtására. Az operáció célja a bolsevizmus aláaknázása, és a hidegháborút elősegítő mutánsok megölése volt...”, „888, a SPIONS

Az Anton Ello kódnevű kém
© fotó: Vető János, 1977, Artpool/Zátonyi gyűjtemény

verbuvált (akkor ‘Anton Ello’-ként ismert) alapítója egy beépített tripla ügynök (kódnévén ‘Jeremy’) által jóval korábban agymosott transzsilvániai vidéki fiú volt.” Nos, JEREMYvel, egy engem hangyára emlékeztető, erős londoni *cockney* akcentussal beszélő, hiperaktív brit (elmondása szerint wales-i származású), mindig mellényes sötét öltönyt, fehér inget és nyakkendőt viselő fiatalemberrel én is találkoztam néhányszor. ST. AUBY (SZENTJÓBY) TAMÁS *Kentaur* című filmjének bemutatóján ismerkedtünk meg, 1975 októberében. A Molnár Gergely kódnevű kém mutatott be bennünket egymásnak. A vetítés során mellettem ült. Fel-tűnt, hogy bár korábban elnézést kért, amiért nem beszél magyarul, a vetítés során többször hangosan nevetett a verbális poénokon. Több alkalommal a zuglói lakásomban rendezett összejöveteleinkre is eljött. A Molnár Gergely kódnevű kém mellett tőle hallottam először a punk nevű, új életérzésről. Jeremy a punkot következetesen „mozgalom”-nak nevezte. Irtóztam ettől a kifejezéstől. Második találkozásunk alkalmával megajándékozott a Ramones *Blitzkrieg Bop* című, 1976 áprilisában megjelent kislemezével. Gyanítom, hogy a Molnár Gergely kódnevű kém zenegyűjteményének különlegességei⁵ tőle származtak. Az angolok közismert szélsőséges nacionalizmusával ellentétben Jeremy mindenáron arról akart meggyőzni, hogy a punk amerikai eredetű. Ezt abban az időben, a Molnár Gergely kódnevű kémtől és más forrásokból kapott információk alapján nem fogadtam el, de az azóta végzett kutatásaim Jeremyt igazolták. Valóban, Iggy Pop, az MC5, a The New York Dolls, a Ramones, a Velvet Underground és Patti Smith voltak az első punkok, még ha nem is nevezték magukat azoknak. Az Amerikában megszületett, a *yippie*-kultúra⁶ által inspirált új attitűd hírért és lényegéért a The New York Dolls kirúgott menedzsere, Malcolm McLaren (1946–2010) 1975 márciusában importálta az Egyesült Királyságba.

Egy ízben Jeremy megkért, hogy használhassa a telefonomat. Figyelmeztettem, hogy a telefont valószínűleg lehallgatják. Ez őt nem zavarja, mondta és kivitte a telefont a konyhába. Néhány perc múlva utána osontam. Hallottam, ahogy sutogva, oroszul beszél valakivel, éppen Puskin *Anyegin*jéből Tatjana levelének egy részletét idézte kifogástalan moszkvai akcentussal: „Já kvám písu – / Cshiv zse bolje? Sto já magu jiso szkazaty? / Tyiper já znāju vásej vólje / Minjá prezrénym nakazaty...”⁷ Visszamentem a szobába. Amikor Jeremy újra csatlakozott a társaságunkhoz, nevetve mondta, hogy Londonban élő barátnőjével beszélt. Adott húsz amerikai dollárt a távolsági hívás költségének fedezetére. Nem hittem el,

⁵ Például a Sensational Alex Harvey Band 1976 júniusában megjelent *The Boston Tea Party* című száma, amely a *Jump, Alex, Jump* című, 1977-ben született SPIONS dalt inspirálta. (L. <http://spions.webs.com/library.htm>)

⁶ L. Najmányi László – Schuller Gabriella: *YIPPIE! Az engedetlen polgár* (Golyós Toll Kiadó, 2008)
⁷ „Én írok levelet magának – / Kell több? Nem mond ez eleget? / Méltán tarthatja hát jogának, / Hogy most megveessen engemet.” (Áprily Lajos fordítása)

⁴ A *The Nutshell* teljes szövege ezen a címen található: <http://spions.webs.com/library.htm>

hogy igazat mond, mert abban az időben órákig tartott egy külföldi hívás kezdeményezése. A telefonszámok akkor még nem tartalmazták tételesen a hívásokat, de annyit meg tudtam állapítani, hogy a hónapra vonatkozó számlámon szereplő követelés nem volt magasabb az átlagosnál, tehát kizárhattam, hogy Jeremy Londont hívta. Ha valóban tripla ügynök volt, ahogy a *The Nutshell*-ben olvasható, akkor valószínűleg a KGB valamelyik budapesti rezidenciával, szovjet kapcsolattartójával beszélt. Vajon miért idézte neki Puskint? Miért volt számára fontos, hogy az én lehallgatott telefonomat használva éppen akkor telefonáljon? Egy jól képzett ügynök miért kockáztatta a könnyű leleplezést? Ezt valószínűleg soha sem fogom megtudni. Mint ahogy azt sem, hogy Jeremy felbukkanásának társaságunkban mekkora része volt abban, hogy az állampolgári hatóságok egyre nagyobb figyelmet fordítottak ránk? Abban viszont biztos vagyok, hogy a SPIONS nevét és a projektet elindító programot nem Jeremy sugallta a Molnár Gergely kódnevű kémnek, még ha elképzelhető is, hogy a *The Nutshell*-ben leírtaknak megfelelően ő mosta ki az agyát. A SPIONS névadójáról és programjának megszületéséről később írok majd részletesen. Zuglói összejöveteleinkről a beépített spiclik és telefonom lehallgatása révén már jóval korábban értesültek a hatóságok. A régi épületek mögé épített társasház, amelyben laktam, hosszú kocsibejárón lehetett megközelíteni. Vidéki színházi munkáimról késő éjszaka hazaérve egyre gyakrabban figyeltem meg állami rendszámú autók a kapu közelében leparkolva, bennük általában két sötét figura dohányzott. A SPIONS megalakulása után nem sokkal már rendőrautók parkoltak a kapu mellett, az éjszaka különösen kihalt Gyarmat utcában. Az álcázatlan, kék színű URH-s kocsik bevetésével az illetékesek nyilván tudatni akarták velem, hogy lakásom megfigyelés alatt áll. Gyakran előfordult, hogy a telefonom adott ugyan vonalat, de a hívásom nem ment ki, nyilván azért, mert a lehallgatóknak éppen nem volt idejük a rákapcsolódásra.

A lehallgatást jelentő kattantást minden alkalommal hallottam, ha hívást fogadtam, vagy az általam hívott felvette a kagylót a vonal túlsó oldalán.

SZITÁNYI GÁBOR fotóművész emigrációja előtt nekem ajándékozta elektromos gitárját, végre lecserélhettem az 1960-as években saját kezűleg készített, nehezen felhangolható, öreg gitáromat.⁸ GULYÁS ISTVÁN elektromérnök közreműködésével különböző elektronikus eszközöket építettem. Elsőként egy különleges erősítőt („gyengítőt”), amelynek hangereje

Ifj. Kurtág György, Anton Ello, Hegedűs Péter és a kísérőzenekar tagjai
1977. április 21., Ganz-MÁVAG Művelődési Központ
© fotó: Zátanyi Tibor, Artpool/Zátanyi gyűjtemény

annál gyengébb volt, minél hangosabban beszéltem a mikrofonba. A sustogást ordítással erősítette, az ordítást sustogással gyengítette. Aztán olyan erősítő készült („intolorátor”), amelynek egyik mikrofonjába kiabálva a másik mikrofonba ordító hangját lehetett lehalkítani. *John Cage* és *Brian Eno* által inspirálva sorba kapcsolt magnetofonokkal kísérleteztem. Az egymástól távol elhelyezett magnókon végtelenített szalag futott keresztül. Az egyik magnetofon által felvett hangot – a hurok hosszával szabályozható késéssel – a másik játszotta le, a lejátszott hangot az első magnó újra felvette, végeredményként lüktető, önfenntartó hangszönyeget eredményezve. Végül egy szovjet elektronikus játékgongora átalakításával elektronikus metronómmal ellátott monofónikus⁹ szintetizátort építettünk. A hangokat beépített vibrátor modulálta, és autók sebességváltójára emlékeztető acélkarrel lehetett fel-le „csúsztatni”. Amikor időm engedte – általában 2-3 vidéki és budapesti színházak által megrendelt látványtervezői munkám futott egyszerre – hangfelvételeket¹⁰ készítettem. Instrumentális (*drone*¹¹ jellegű) műveket és főleg Captain Beefheart és a Stranglers által inspirált dalokat komponáltam. Az egyik magnóra felvett alapot átjátszottam a másikra, miközben újabb szöveget adtam hozzá, és így tovább.

* * *

A Kassák Stúdió és St. Auby (Szentjőby) Tamás) emigrációja¹² után még üresebbnek tűnt a város. A Molnár Gergely kódnevű kém mellett egyedül az egyre radikálisabb HAJAS TIBORral volt szellemi kapcsolat. Ezzel a két nem-művész művésszel ugyanazonokon a dolgokon neveltünk, ugyanazokat a könyveket, filmeket, művészeti irányzatokat, zenéket szerettük. A pályáját íróként kezdő Hajas Tibor az aktualitást, a valóban megtörtént, élő művészet alkotásának lehetőségeit keresve egyre inkább az akcióművészet felé fordult. VETŐ JÁNOS fotóművésszel kollaborálva 1974-ben kezdett akció-fotókat készíteni. Nagyjából a SPIONS megalakulásával egy időben váltak performanszai életveszélyessé. A valós kockázatvállalás, valós veszély, a fenyegetettség és fenyegetés eleme, a közvetlenség, személyesség nélkülözhetetlen részei voltak a modernizmus öngyilkosságával végződő kor élő művészeté-

9 Egyszerre csak egy hangot lehetett a hangszerrel megszólaltatni.

10 Ezek a felvételek, a többi Magyarországon hagyott munkámmal, dokumentációmmal együtt ugyancsak eltűntek, megsemmisültek, privatizálódtak 1978-as emigrációm után.

11 A *drone* az indiai raga zenéhez hasonló hangzás, egyetlen, elektronikus effektekkel modulált hang vagy akkord szól folyamatosan.

12 St. Auby (Szentjőby) Tamás 1975-ben, a megelőző években kényszerűségből lakásszínházként működő Kassák Stúdió tagjai 1976 elején emigráltak.

8 A Szitányi Gábortól kapott gitárt és a később említett házi gyártmányú szintetizátort 1978-as emigrációm után HUNYADI KÁROLY, a Balaton együttes gitárosa örökölte. Sajátkészítésű gitáromat távozásom után a pincefűlkémet feltörő egykori haverjaim privatizálták.

nek. A Molnár Gergely kódnevű kém és én ezeket az elemeket a rockban láttuk legerősebben megtestesülni. Hajas Tibor művészetére is erős hatással volt a rock, a zene és az attitűd egyaránt. Ő is képes volt akár többször is szótlánul végighallgatni egy-egy lemezt. Míg engem és a Molnár Gergely kódnevű kémet a bécsi akcionisták, GÜNTER BRUS, OTTO MÜHL, HERMANN NITSCH és RUDOLF SCHWARZKOGLER tevékenységéből elsősorban a bátorságuk és elméleti háttérük foglalkoztatott, számára az anyaghoz, a testhez való vonzódásuk volt utolsó éveinek művészetét meghatározóan fontos. Közel állt hozzá a bennünket is inspiráló CHRIS BURDEN önkínzó body artja is. Mint mi, ő is ki akart szabadulni a művészet kontextusából. Át akarta lépni az élet és a művészet között mesterségesen meghúzott, gyávaságból fenntartott határokat, de – főleg ízlésbeli okokból – nem hagyta ott az elit-kultúrát, a galériák és múzeumok világát, közönségét – a jelentést adó kontextust¹³ –, így útja szükségyszerűen nem a művészen túlra, hanem a művészet radikalizálásához vezetett. Egyszer fellépett ugyan rock-együttessel (Hobo Blues Band, 1978), de nem tagként, rockelőadóként, hanem a rock-kontextusban valósított meg performanszművészetet. A rock világát – bár David Bowie, Iggy Pop, a Velvet Underground és mások munkásságát nagyra tartotta – végső soron a szórakoztatóipar, a show business kategóriájába delegálta.

* * *

A *Rock And Roll High School* kódnevű edukációs projektünk utolsó előadására a Ganz-MÁVAG Művelődési Központban került sor. Az akkor már ANTON ELLO kódnevet használó kém, aki minden akcióját szimbólummá kerekítette, úgy határozott, hogy a sorozatot élő koncerttel fejezi be, és pályáját a továbbiakban a rock minden másnál aktuálisabb műfajában folytatja. Stílszerűen Lou Reed *Take A Walk On The Wild Side* című dalának élő előadásával akarta lezárni a korszakot és elindítani a radikális kurzusváltást. A David Bowie produceri közreműködésével felvett, szókimondása miatt Amerikában nagy botrányt kiváltó dal 1972-ben, Lou Reed második, *Transformer* című szólóalbumán jelent meg. A szövegben tabuk sorát sértette a Velvet Underground frontembere. Az Andy Warhol szupersztárjainak sorsa által inspirált, a valósi énekek stílusában¹⁴ előadott balladában nyíltan beszélt a transzexualitásról, drogról, férfiprostitúcióról és orális szexről (elképzeltetlen, hogy a korabeli vagy akár 21. századi Magyarországon ezek a témák bekerüljenek egy nagysikerű szám szövegébe), ráadásul az afro-

Anton Ello, Hegedűs Péter és a kísérezzenekar tagjai
1977. április 21., Ganz-MÁVAG Művelődési Központ
© fotó: Zátonyi Tibor, Artpool/Zátonyi gyűjtemény

amerikaiakat a politikai korrektséget súlyosan megsértve „színesek”-nek nevezte. A botrány ellenére – vagy éppen annak köszönhetően – a Billboard *Hot 100*-as listáján Amerikában a 16., az Egyesült Királyságban a 10. helyet elért dalt hosszú ideig rendszeresen játszották az amerikai és brit rádióállomások. Igaz, az RCA lemezkiadó által az amerikai piacra dobott kislemez változatról kicenzúrázták az orális szexre vonatkozó referenciákat.

Anton Ello zenei kollaborátornak elsőként IFJ. KURTÁG GYÖRGYÖT kérte fel, a Kassák Stúdió/Lakásszínház egyes előadásain játszott zenéi révén ismertünk. Az ő ajánlására mentünk el 1977 januárjában a budapesti Zeneakadémiára, hogy meghallgassuk az intézmény egyik diákjának bemutatóját. Az élmény frenetikus volt. Elképzelni sem tudtam, hogy valaki veszi a fáradságot és lekottázza Jimi Hendrix gitárszólóit, beleértve effekt-pedáljának mozgását, aztán tökéletesen reprodukálja a szólókat. Egy rocker biztosan nem tett volna ilyet, de HEGEDŰS PÉTER nem volt rocker, „komoly” zenét tanult a Zeneakadémián. Ő és ifj. Kurtág György a Zeneakadémia hallgatóiból toborozta össze a Lou Reed számot előadó Anton Ello kódnevű kém kísérezzenekarát.

Hetekig tartó próbák után, 1977. április 21-én, a Ganz-MÁVAG Művelődési Központban, tucatnyi érdeklődő előtt került sor a Rock & Roll High School edukációs sorozatunk *Nektár sztrichninből. Rock utópiák a hetvenes években* című, utolsó előadására. A klasszikusan képzett zenészeknek nem okozott gondot a *Take A Walk On The Wild Side* zenéjének tökéletes reprodukálása. Ami az Anton Ello kódnevű kém produkcióját illeti, a félnk, visszahúzódo, gyámoltalan, gyakorlati dolgokban ügyetlen értelmiségiből a szemem láttára született egy valódi, kivételes karizmájú rock-sztár.

„Mindentől megszabadulsz, amit elárulsz, és ugyanakkor mindent megtartasz, mert kísértetni fog... Az árulás szerelmese elképesztő gazdagságot mondhat magáénak, éppen kísértetei miatt, éppen amiatt, ami megfekszi a gyomrot. Az agyával, mint gyomorral gondolkodik és mint gyomorral érez, és a gyomor mélyebben fekszik, mint a szív. Áldozatait befogadja és kiüríti, hogy újaknak adjon helyet. Garantáltan maximális határfokkal dolgozik, mert ami gyomrunkat megjárta, az valóban a miénk volt. Miénk volt és most már megszabadultunk tőle, átlépünk a hulladékon, de az illata elkísér.”¹⁵

¹³ L. Marshall McLuhan: *The Media is The Message*
¹⁴ Plagálás kádencia

¹⁵ Hajas Tibor: *Az árulás (Pergő képek, 3. szám, 2000)*